

Via Augusta del Penedès

Sant Sadurní d'Anoia

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Alçada: 166

Coordenades:

Latitud: 41.42851
Longitud: 1.79262
UTM Est (X): 399117
UTM Nord (Y): 4587031

Classificació

Número de fitxa 08240 - 253
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Camí ral de València](#)

Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE Serveis Culturals)

Data de registre de la fitxa: dj., 22/05/2025 - 14:25

Descripció

El projecte Via Augusta recrea amb senders actuals el llegat d'una de les vies romanes més conegudes i representatives, la Via Augusta de Roma a Cadis. El camí transcorre per l'àrea d'influència d'aquest antic vial.

Dins del municipi de Sant Sadurní tenim dues de les etapes del recorregut, primer el tram Gelida-Sant Sadurní d'Anoia i després el tram Sant Sadurní d'Anoia-Lavern Subirats, sent recorreguts de 14,20 i 7,23 km respectivament, encara que part del recorregut dels trams se situa fora dels límits municipals.

El primer tram entra al municipi des del pas de Piles, on ressegueix la carretera BV-2296, fins arribar al polígon industrial molí d'en Guineu. Més endavant es creua el riu Anoia fins arribar a les caves Codorniu. A partir d'aquí es segueix el carrer de can Codorniu fins a entrar al nucli de Sant Sadurní pel cementiri municipal. Just davant de l'accés principal del cementiri, a l'altra banda del carrer, es situa un dels mil·liaris explicatius que s'han situat en el marc del projecte, en aquest cas dedicat als monuments commemoratius i funeraris en època romana. Dins del nucli, els carrers que conformen el traçat són els següents; passeig de can Codorniu, carretera de Martorell, plaça del Pont Romà, carrer de l'Església, carrer d'en Francesc Moragas, plaça de l'Era d'en Guineu, carrer de la Indústria, carrer Sant Josep, carrer Maresme (resseguint el marge esquerre de la riera de Lavernó), carrer de la Diputació, plaça Joan Sala, Estació del Ferrocarril de Sant Sadurní d'Anoia. L'etapa conclou a l'estació del ferrocarril, on també podem trobar un dels mil·liaris del projecte, en aquest cas amb informació del recorregut.

La segona etapa, de Sant Sadurní d'Anoia a Lavern/Subirats, s'inicia a l'estació del Ferrocarril de Sant Sadurní, transcorrent per una sèrie dels carrers de la vila, començant per la plaça Joan Sala, seguint pel carrer Diputació, el carrer Maresme, el carrer Sant Josep, el carrer de la Indústria, la plaça Era d'en Guineu, el carrer de Sant Antoni, la plaça de l'Ajuntament, el carrer Doctor Escayola, el carrer Raval, la rambla de la Generalitat, i l'Avinguda de Sant Jordi. Al sortir del nucli en direcció sud, agafem la carretera C-243a, fins assolir un camí a mà esquerra, just després de passar per davant de les caves Canals & Munné. Aquest camí porta a Can Batista (fora dels límits municipals), tractant-se d'un tram ben conservat de la carrerada a la Cerdanya.

Observacions:

El projecte està concebut sobretot per a la realització d'activitats de senderisme i ciclisme, aglutinant diversos punts d'interès cultural i històric, així com mostrar el valor paisatgístic del Penedès. Assoleix un total de 52,6 km, amb etapes de dificultat fàcil i moderat. Les etapes són les següents: Gelida-Sant Sadurní d'Anoia (14,2 km), Sant Sadurní d'Anoia-Lavern Subirats (7,23 km), Lavern Subirats-La Granada (8,91 km), La Granada-Vilafranca del Penedès (6,77 km), Vilafranca del Penedès-Els Monjos (8 km), Els Monjos-l'Arboç (12,7 km), i l'Arboç-Bellvei (6,4 km). Existeix un traçat alternatiu, comprès per dues etapes; Lavern Subirats-Vilafranca del Penedès (14,2 km) i La Granada-Els Monjos (14,2 km). El recorregut presenta una sèrie de mil·liaris o fites explicatives amb informació sobre el recorregut, així com dades i explicacions sobre el món romà, amb temàtiques com el calçat, l'exèrcit, els ponts, els monuments commemoratius i funeraris, els cellers, la centuriació, les mansions, els aqüeductes, les vil·les, el vi en època romana, el control de la via (des d'Olèrdola), el vi tarraconense, les rescloses, la vinya, la construcció d'una via, els mil·liaris, el cicle de l'aigua en època romana, les termes, les ciutats o els mitjans de transport terrestres.

Història

El projecte Via Augusta Penedès va néixer amb l'objectiu de fer transferència i divulgació del món romà, seguint l'àrea d'influència de la Via Augusta de Roma a Cadis, que travessa el Penedès des de Pont del Diable de Martorell fins a l'Arc de Berà. Actualment, alguns dels vials més importants agafen en certa manera el traçat de l'antiga Via Augusta, com ara els Ferrocarrils, l'autopista AP-7 o inclús la carretera N-340, entre Vilafranca del Penedès i l'Arc de Berà.

El traçat exacte del vial antic, denominada Via Heràclea abans del regnat d'Octavi August, és actualment objecte de debat a causa de les poques dades arqueològiques que tenim disponibles. Les principals teories sobre el traçat han estat configurades per Pere Giró (1952), Antoni Margarit (1983), Pallí (1985), Miquel Vives (2007) i Pau de Soto (2010). Aquestes teoritzacions contemplen principalment el traçat seguint el curs de l'Anoia-Lavernó dins del municipi de Sant Sadurní d'Anoia, transcorrent des del pas de Piles per dins del nucli antic de Sant Sadurní, per seguir en direcció Vilafranca per la carretera C-243 aproximadament. De fet, seria un traçat molt similar al que segles més endavant serà el camí Ral de València. Tot i això, també hi han teories que aposten per un traçat més al nord de la vila, en concret per Monistrol d'Anoia.

Bibliografia

Molist, N. (2014). La fortificación tardorrepública de Olèrdola y el control del acceso norte a Tarraco, dins de Sala, F.; Moratalla, J. (2014). *Las Guerras Civiles Romanas en Hispania. Una revisión histórica desde la Contestania*, Universitat d'Alacant.

Vives, M. (2007). *L'evolució històrica de la xarxa viària entre el Llobregat i el Foix. De l'època romana fins el tercer decenni del segle XX*, Tesi Doctoral dirigida per la Dra. Rosario Navarro Sáez i el Dr. Joan Vilà-Valentí, Barcelona.

Enllaços d'interès:

[Via Augusta Penedès](#)

